

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové v právní věci

žalobce:

I. K., narozen XXX
státní příslušnost Ukrajina
bytem XXX
zastoupen odborovou organizací Evropan – ochrana práv
oprávněných osob, z. s.
sídlem Stožice 37, Vodňany

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve vrácení žádosti žalobce o dočasnou ochranu ze dne 17. 10. 2025, zaevidované pod sp. zn. OAM-0434246/DO-2025, jako nepřijatelné,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu a obsah žaloby

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve vrácení jeho žádosti o poskytnutí dočasné ochrany ze dne 17. 10. 2025, vedené pod sp. zn. OAM-0434246/DO-2025, jako nepřijatelné.
2. Žalobce v žalobě konstatuje, že před příchodem do České republiky pobýval v Maďarsku, kde měl povolen dlouhodobý pobyt za účelem zaměstnání. Po vypuknutí ozbrojeného konfliktu na Ukrajině Maďarsko opustil, neboť v České republice má rodinné vazby. Tvrdí, že se po vypuknutí ozbrojeného konfliktu rozhodl odejít z Maďarska z rodinných důvodů a pobytové oprávnění již více nevyužíval, proto se ho opakovaně vzdal podáními adresovanými maďarským orgánům. Podle žalobce navzdory tomu maďarská strana pobytové oprávnění automaticky prodlužovala.
3. Žalobce nejprve neúspěšně žádal o pobytové oprávnění v České republice, přičemž správní orgán jeho žádost zamítl s odůvodněním, že maďarské oprávnění nebylo zrušeno. Poté, co žalobce znovu deklaroval vzdání se tohoto oprávnění, požádal o udělení dočasné ochrany v České republice. Správní orgán však žádost vrátil jako nepřijatelnou s odůvodněním, že žalobce před příchodem do České republiky pobýval v bezpečném státě Evropské unie, a tudíž nemůže uplatnit nárok na dočasnou ochranu v České republice.
4. Žalobce namítá, že tento postup je v rozporu s Ústavou, Listinou základních práv a svobod a mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, zejména se směrnicí o dočasné ochraně a se Ženevskými úmluvami. Dále poukazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, která podle jeho názoru jasně stanoví, že žadatel, který se prokazatelně vzdal dočasné ochrany či jiného typu pobytu v jiném členském státě, má právo na posouzení nové žádosti v České republice. Žalobce rovněž odkazuje na opakovaná upozornění Kanceláře veřejného ochránce práv ohledně praxe Ministerstva vnitra, které podle něj dlouhodobě nerespektuje závaznou unijní a vnitrostátní judikaturu.
5. Tato praxe je dle žalobce výrazem svévole správního orgánu a vede k tomu, že osoby splňující podmínky podle krizové unijní legislativy jsou na pracovištích žalovaného odmítány, mnohdy bez vydání formálního rozhodnutí. Žalobce uvádí, že tím dochází k narušení principů právního státu, a namítá rovněž diskriminaci některých ukrajinských občanů, kteří se rozhodli přesídlit do jiného členského státu.
6. Na základě těchto tvrzení žalobce navrhuje, aby soud konstatoval nezákonnost zásahu spočívajícího ve vrácení jeho žádosti o dočasnou ochranu, žalovanému zakázal pokračovat v porušování jeho práv a přikázal obnovit stav před provedením zásahu.

II.

Vyjádření žalovaného k podané žalobě

7. Žalovaný ve svém vyjádření uvádí, že žádost žalobce o poskytnutí dočasné ochrany byla posouzena jako nepřijatelná podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace (dále jen „Lex Ukrajina“). Žalovaný zdůrazňuje, že žalobce sám v žádosti uvedl, že ke dni 24. 2. 2022 pobýval na území Maďarské republiky. K této skutečnosti

žalovaný připomíná, že již v předchozím řízení o jiné žádosti žalobce z května 2025 bylo doloženo maďarské povolení k pobytu s platností do 1. 11. 2026.

8. Podle žalovaného právní úprava připouští udělení dočasné ochrany pouze osobám, na něž se vztahuje rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, zejména ukrajinským státním příslušníkům pobývajícím na Ukrajině k 24. 2. 2022 nebo vysídleným z Ukrajiny v důsledku válečného konfliktu po tomto datu. Žalovaný uvádí, že z cestovního dokladu žalobce plyne jeho vstup do schengenského prostoru dne 17. 1. 2022 přes maďarský hraniční přechod a absence výstupního razítka podle žalovaného potvrzuje, že žalobce schengenský prostor již neopustil. Z toho dovozuje, že žalobce v rozhodné době nepobýval na území Ukrajiny a nebyl z Ukrajiny vysídlen v důsledku invaze.
9. Žalovaný dále argumentuje výkladem směrnice o dočasné ochraně a zdůrazňuje, že „vysídlenou osobou“ se rozumí pouze taková osoba, která musela opustit zemi původu v důsledku válečné situace. Za osoby bez nároku na dočasnou ochranu považuje směrnice i Evropská komise již ty ukrajinské občany, kteří se mimo Ukrajinu nacházeli z jiných než s konfliktem souvisejících důvodů. Podle žalovaného žalobce opustil Ukrajinu ještě před vypuknutím ozbrojeného konfliktu a z jiných motivů, a tedy u něj nelze dovodit potřebnou příčinnou souvislost mezi situací na Ukrajině a jeho odjezdem.
10. Žalovaný dále odkazuje na *soft law* Evropské komise v podobě Operačních pokynů k provádění rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, které potvrzují, že osoby pobýající mimo Ukrajinu již před 24. 2. 2022 zásadně nespadají pod režim dočasné ochrany. Z těchto důvodů má žalovaný za to, že žalobce není osobou uvedenou v § 3 Legis Ukrajina, a jeho žádost proto musela být jako nepřijatelná vrácena.
11. Na tomto základě žalovaný navrhuje, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

III.

Ústní jednání

12. V rámci ústního jednání konaného dne 30. 3. 2026 setrvali účastníci na svých dosavadních návrzích. Žalovaný uvedl, že žádné důkazní návrhy nejsou uplatňovány. Žalobce poté, co žalovaný konstatoval, že nečiní spornými žalobcem tvrzené skutečnosti, jež měly být dokazováním doloženy, na svých důkazních návrzích netrval.

IV.

Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

13. Městský soud v souladu s § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal popsany skutkový děj. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 s. ř. s.).
14. Úvodem soud uvádí, že žaloba v této věci je přípustná, jelikož Soudní dvůr EU ve věci C-753/23 *Krasiliva* dovodil, že čl. 47 Listiny základních práv EU vyžaduje, aby osoba žádající o dočasnou ochranu ve smyslu směrnice o dočasné ochraně měla přístup k účinné soudní ochraně. V kontextu řečeného je tudíž § 5 odst. 2 Legis Ukrajina rozporný s čl. 47 Listiny základních práv EU, soud proto neaplikoval soudní výluky dle uvedeného ustanovení.
15. Žaloba není důvodná.
16. Podle čl. 2 odst. 1 písm. a) rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 toto rozhodnutí se vztahuje na následující kategorie osob vysídlených z Ukrajiny dne 24. února 2022 nebo po tomto datu

v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jež v uvedený den začala: *ukrajínští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. únorem 2022.*

17. Podle § 3 odst. 1 Legis Ukrajina *Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky uděluje dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje rozhodnutí Rady Evropské unie podle § 1 odst. 1 písm. a).*
18. Podle § 5 odst. 1 písm. b) Legis Ukrajina žádost o udělení dočasné ochrany je nepřijatelná, *jestliže je podána cizincem, který není uveden v § 3.*
19. Žádost žalobce byla shledána nepřijatelnou z důvodu, že žalobce nebyl osobou ve smyslu § 3 odst. 1 Legis Ukrajina, protože území Ukrajiny opustil před 24. 2. 2022. Proto žalovaný dospěl k tomu, že byl naplněn důvod nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. b) Legis Ukrajina.
20. Pro přiznání ukrajinskému státnímu příslušníku postavení osoby oprávněné podle § 3 Legis Ukrajina ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. a) rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 je zapotřebí kumulativní splnění následujících podmínek:
 - i. pobytu na Ukrajině před 24. 2. 2022, a
 - ii. vysídlení z Ukrajiny dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil.
21. Zdejší soud ve své judikatuře již konstatoval přípustnost důvodu nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu z důvodu § 5 odst. 1 písm. b) Legis Ukrajina, pakliže žalobce nedoložil či ani netvrdil pobyt na území Ukrajiny před 24. 2. 2022 (kupř. rozsudky ze dne 9. 12. 2025, č. j. 5 A 120/2025-24; ze dne 16. 12. 2025, č. j. 10 A 172/2025-20; ze dne 16. 12. 2025, č. j. 11 A 155/2025-28). Naopak konstatoval nezákonnost užití uvedeného důvodu nepřijatelnosti v případech, kdy před 24. 2. 2022 nedošlo k přesunu těžiště životních zájmů, tedy pobyt v zahraničí měl původ např. v léčebném pobytu či v dovolené (např. rozsudek ze dne 26. 1. 2026, č. j. 17 A 143/2025-37). Z pouhé existence víza či jiného povolení k dlouhodobému pobytu (tj. bez dalšího) také nelze dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 3. 2025, č. j. 5 Azs 72/2024-21, dovozovat, že žadatel není osobou podle čl. 2 odst. 1 rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, protože samotná existence pobytového titulu neznámá, že byl skutečně využíván.
22. Žalobce výslovně uvádí, že v období před 24. 2. 2022 disponoval povolením k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání v Maďarsku, které také dle svého žalobního tvrzení využíval, a v Maďarsku pracoval. Žalobce přitom ve své žalobě, jejíž argumentace se z podstatné části míjí s rozhodným důvodem nepřijatelnosti, nijak (přínejmenším nijak konkrétně) nepolemizuje se závěrem žalovaného o nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu z důvodu podle § 5 odst. 1 písm. b) Legis Ukrajina. Naopak sám v ní uvádí skutečnosti nasvědčující tomu, že před 24. 2. 2022 došlo k přesunu těžiště žalobcových životních zájmů z Ukrajiny do Maďarska – zejména uvádí, že z Ukrajiny před 24. 2. 2022 přesídlil do Maďarska za pracovními účely. Žalobce ani nezpochybňuje závěr žalovaného, že se na území Ukrajiny po jeho opuštění před 24. 2. 2022 již více nevrátil – naopak při ústním jednání výslovně uvedl, že se na území Ukrajiny již nemohl vrátit, protože Ukrajina po vypuknutí ozbrojeného konfliktu neumožňuje mužům opustit území Ukrajiny. To ostatně koresponduje s údaji ve fotokopii cestovního pasu žalobce, která je součástí správního spisu.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

23. Závěrem soud dodává, že hlavní těžiště žalobcovy argumentace směřuje proti důvodům nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) Legis Ukrajina, které ale nejsou předmětem tohoto řízení, protože žalobcova žádost o dočasnou ochranu nebyla shledána nepřijatelnou z těchto důvodů. Podstata žaloby se tak zcela míjí s posuzovanou skutkovou situací.
24. Soud se proto nezabýval žalobní argumentací vztahující se k § 5 odst. 1 písm. c) a d) Legis Ukrajina, judikaturou k přemístění osob s dočasnou ochranou ani otázkou vzdání se ochrany v jiném členském státě, neboť tyto důvody nepřijatelnosti nebyly žalovaným v projednávané věci uplatněny a nemohly mít vliv na zákonnost napadeného zásahu.
25. Protože žalobce nepředestřel nic, co by vyvracelo závěr žalovaného o naplnění důvodu nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. b) Legis Ukrajina, nelze mu v tomto řízení přiznat status osoby oprávněné ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. a) rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, potažmo § 3 Legis Ukrajina, protože žalobce opustil území Ukrajiny před 24. 2. 2022, a to s úmyslem přesunout hlavní těžiště svých životních zájmů mimo Ukrajinu (do Maďarska).

V.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

26. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
27. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. března 2026

Milan Tauber v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.